

Phật giáo dân gian trong xã hội Hàn Quốc

ISSN: 2734-9195 14:53 25/09/2026

Từ mái chùa nép bên sườn núi đến căn nhà nhỏ giữa phố thị, Phật giáo bình dân hiện diện nơi con người biết tìm sự nâng đỡ trong niềm tin và trao sự nâng đỡ ấy cho người khác.

Trong dòng chảy lịch sử Hàn Quốc, Phật giáo thường được kể qua dấu ấn của vương triều, giới quý tộc và những bậc cao tăng. Bên cạnh những trang sử ấy, có một dòng chảy lặng lẽ, niềm tin và sự thực hành đạo Phật của người dân bình thường (đạo Phật nhân gian). Đó là nơi Phật giáo bình dân bén rễ, lớn lên giữa những vui buồn, lo toan và hy vọng của đời sống hằng ngày.

Với người dân, những ngôi chùa cổ tự không chỉ mở ra một con đường tu học, mà còn là chốn nương tựa khi bệnh tật ập đến, gia đình gặp biến cố hoặc lòng người chất chứa bất an.

Họ lễ Phật, cầu nguyện, làm việc thiện và gửi gắm nơi Tam bảo ước nguyện về sức khỏe, con cháu thuận hòa, cuộc sống đủ đầy. Những mong cầu ấy phản ánh một nhu cầu rất người: được nâng đỡ để bước qua khó khăn của hiện tại.

Hình minh họa được tác giả cung cấp

Khi đạo Phật truyền đến bán đảo Triều Tiên, đạo Phật đã gặp gỡ những tín ngưỡng vốn gắn bó lâu đời với núi rừng, sông nước và mái ấm của người dân. Qua nhiều thế hệ, sự gặp gỡ ấy góp phần tạo nên diện mạo riêng của Phật giáo Hàn Quốc, vừa chuyên chở giáo lý nhà Phật, vừa thấm đượm ký ức và tâm tình của xứ sở.

Có thể nhận ra dấu ấn đó trong những không gian thờ tự tại chùa. Bên cạnh các điện thờ Phật và Bồ-tát, một số ngôi chùa có điện thờ Long Vương hoặc Tam Thánh Các (Samseonggak), nơi thờ ba hình tượng: Sơn Thần, Thất Tinh và Độc Thánh. Sơn Thần gắn với núi rừng, thường được thể hiện qua hình ảnh một cụ già bên cạnh con hổ; Thất Tinh gắn với chòm sao Bắc Đẩu và những lời cầu nguyện về tuổi thọ, con cái, phúc lành; Độc Thánh mang sắc thái Phật giáo, biểu trưng cho sự tu tập và giác ngộ. Trong đời sống dân gian, những hình tượng ấy trở thành nơi người dân gửi gắm ước nguyện bình an cho bản thân và gia đình.

Trong thần thoại về nguồn gốc dân tộc Hàn Quốc còn có bộ ba Hoàn Nhân, Hoàn Hùng và Đàn Quân. Theo truyền thuyết, Hoàn Nhân thuộc cõi trời; Hoàn Hùng xuống nhân gian; Đàn Quân là nhân vật gắn với sự ra đời của nước Triều Tiên cổ xưa.

Bộ ba này thuộc một mạch tín ngưỡng và huyền thoại khác với ba hình tượng được thờ trong Tam Thánh Các. Dẫu vậy, cả hai đều cho thấy đời sống tinh thần Hàn Quốc được nuôi dưỡng từ nhiều lớp văn hóa, nơi con người tìm cách hiểu về nguồn cội, thiên nhiên và vị trí của mình giữa trời đất.

Sức sống của Phật giáo bình dân nằm ở tính gần gũi. Người ta có thể bắt đầu thực hành đạo Phật bằng một nén hương, một lời nguyện lành, một bữa cơm sẻ chia hay một bàn tay đưa ra đúng lúc. Từ bi và bố thí, vì thế, không dừng ở lời giảng trong pháp đường; chúng hiện diện trong cách con người đối đãi với nhau giữa cuộc đời.

Tinh thần ấy cũng mở rộng ý nghĩa của việc tu tập. Người xuất gia dành trọn đời mình cho con đường đạo, còn người tại gia có thể học Phật ngay trong bốn phận gia đình và cộng đồng. Chăm sóc người yếu thế, xoa dịu nỗi đau của người khác, góp tiếng nói trước bất công hay cầu nguyện cho hòa bình đều có thể là những cách đem lòng từ bi vào cuộc sống. Mỗi việc làm tuy nhỏ vẫn có thể thắp lên một chút ánh sáng giữa những hoàn cảnh nhiều khổ đau.

Hội Nghiên cứu Phật giáo Bình dân Hàn Quốc quan tâm đến các vấn đề tôn giáo và xã hội đương thời. Tác giả cũng cho biết, ông từng bày tỏ quan điểm trước tình hình Myanmar, cầu nguyện cho hòa bình tại Ukraine và tham gia những cuộc biểu tình cá nhân về các vấn đề xã hội. Những hoạt động ấy thể hiện mong muốn nối kết niềm tin tôn giáo với trách nhiệm đối với con người.

Giữa nhịp sống hiện đại, con người vẫn cần một nơi để trở về với chính mình. Phật giáo bình dân có thể đáp ứng nhu cầu ấy khi giáo lý được diễn giải bằng ngôn ngữ gần gũi và được thực hành qua những việc cụ thể: lắng lòng nghe người đang đắm chìm trong những nỗi khổ niềm đau, chăm sóc đời sống tinh thần, nuôi dưỡng lòng biết ơn và giữ cho tâm không đánh mất sự an ổn giữa biến động.

Từ mái chùa nép bên sườn núi đến căn nhà nhỏ giữa phố thị, Phật giáo bình dân hiện diện nơi con người biết tìm sự nâng đỡ trong niềm tin và trao sự nâng đỡ ấy cho người khác. Khi một lời cầu nguyện khơi dậy lòng thương, khi một nỗi lo được lắng nghe, đạo Phật đã bước vào đời sống bằng vẻ đẹp bình dị mà bền lâu.

Đôi nét về tác giả: Theo thông tin trong bản thảo, Tiến sĩ Jang Jeong-tae (장정태) từng giảng dạy tại Đại học Seorabol và đảm nhiệm cương vị Trưởng khoa thứ 8 của trường. Ông tiếp tục nghiên cứu lịch sử và vai trò của Phật giáo bình dân trong xã hội Hàn Quốc, đồng thời quan tâm đến các hoạt động cộng đồng và những vấn đề hòa bình.

Tác giả: **Tiến sĩ Jang Jeong-tae (장정태)** /Viết dịch: **Thích Vân Phong**

Nguồn: www.tongbulgyo.com